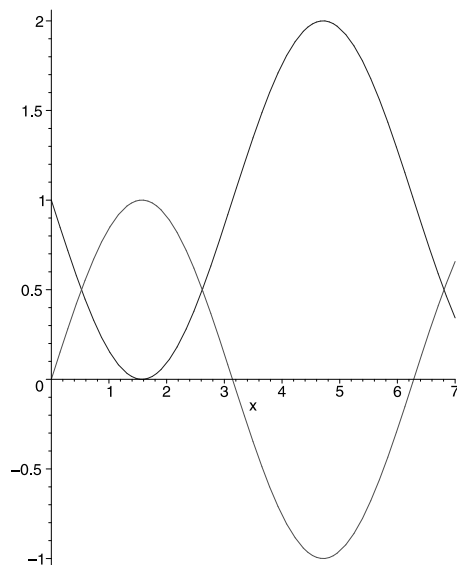

HTKK, TTKK, LTKK, OY, ÅA/Insinööriosastot
Valintakuulustelujen matematiikan koe 30.5.1995
Ratkaisut

1. Olkoon tuotteen veroton hinta A . Silloin verollinen hinta 22%:n arvonlisäverolla on $1,22A$ ja 12%:n arvonlisäverolla vastaavasti $1,12A$. Verollisen hinnan lasku on siis $0,1A$, joka on prosentteina $1,22A$:sta $100 \cdot \frac{0,1A}{1,22A} = 8,20$ (%).
2. Koska oletuksen mukaan on $f''(x) = 18x - 3\sqrt{x}$, on $f'(x) = 9x^2 - 2x^{\frac{3}{2}} + C_1$ ja $f(x) = 3x^3 - \frac{4}{5}x^{\frac{5}{2}} + C_1x + C_0$ (missä C_1 ja C_0 ovat integrointivakioita). Koska funktio f saa ääriarvon kohdassa $x = 1$, on $f'(1) = 0$, mistä seuraa $C_1 = -7$. Koska $f(1) = 2$, saadaan edelleen $C_0 = \frac{34}{5}$. Siis $f(x) = 3x^3 - \frac{4}{5}x^{\frac{5}{2}} - 7x + \frac{34}{5}$. Piste $x = 1$ on minimikohta, sillä $f''(1) = 15 > 0$.
3. Nopeuden ollessa v ovat polttoainekustannukset tunnissa Av^2 , missä A on verrannollisuuskerroin. Kun $v = 10$, on $Av^2 = 1500$, mistä saadaan $A = 15$. Siis kokonaiskustannukset/h ovat $K = 15v^2 + 4500$, jolloin kokonaiskustannukset/km ovat $f(v) = \frac{K}{v} = 15v + \frac{4500}{v}$. Ehdosta $f'(v) = 0$ saadaan f :n minimikohta: $v = 10\sqrt{3} = 17,32(km/h)$. (Derivaatan merkkitarkastelu vahvistaa, että tämä on todella minimikohta.)
4. Vektorin \bar{v} vektoriprojektio vektorille \bar{u} on $\bar{w} = \left(\frac{\bar{u}}{\|\bar{u}\|} \cdot \bar{v}\right) \frac{\bar{u}}{\|\bar{u}\|} = \frac{11}{3}(\bar{i} + \bar{j} + \bar{k})$. Haettu peilikuvavektori on $\bar{w} + (\bar{w} - \bar{v}) = \frac{7}{3}\bar{i} + \frac{7}{3}\bar{j} + \frac{19}{3}\bar{k}$.
5. Leikkauspisteet (vrt. kuvio): $x_1 = \frac{\pi}{6}$, $x_2 = \frac{5\pi}{6}$, $x_3 = \frac{13\pi}{6}$. Kysytty pinta-ala on $\int_{\frac{\pi}{6}}^{\frac{5\pi}{6}} (\sin x - (1 - \sin x))dx + \int_{\frac{5\pi}{6}}^{\frac{13\pi}{6}} ((1 - \sin x) - \sin x)dx = (2\sqrt{3} - \frac{2\pi}{3}) + (\frac{4\pi}{3} + 2\sqrt{3}) = 4\sqrt{3} + \frac{2\pi}{3}$.

6. a) Kuutioita tulee kolmeen kerrokseen, ja kunkin kuution mahtuminen (tai ei-mahtuminen) riippuu siitä, onko voimassa $x^2 + y^2 + z^2 \leq 16a^2$, missä x, y, z ovat ko. kuution kauimpana varaston takanurkasta sijaitsevan kärkipisteen koordinaatit. Alimpaan kerrokseen mahtuu 8 kuutiota, seuraavaan 6 ja ylimpään 3 kuutiota, siis yhteensä 17.

b) (Oletetaan $a = 1$.) Varasto on $\frac{1}{8}$ -pallo, jonka säde on $R = 100$ ja tilavuus siis $\frac{1}{8} \cdot \frac{4}{3}\pi R^3 = 523598,7\dots$. Koska yhden kuution tilavuus on 1, niitä siis ei voi mahtua yli 523598 kappaletta.

Ajatellaan varastoa rajoittavan pallokuoren sisään toinen pallokuori, jonka säde on yhden kuution lävistäjän verran pienempi kuin R , siis $R_0 = 100 - \sqrt{3}$. Jos varasto on mahdollisimman täynnä, ei sisemmän pallokuoren sisällä ole ollenkaan tyhjää. Koska sisemmän pallokuoren sisään jäävä tilavuus on $\frac{1}{8} \cdot \frac{4}{3}\pi R_0^3 = 496860,3\dots$, ei suurin mahdollinen kuutioiden lukumäärä voi olla alle 496861.